

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXII. évfolyam • 6. szám • 2023. június

www.csurgo.hu csurgoeskorneke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Szabadulókonyha a
Csuszafesztiválon

AKTUÁLIS
3. OLDAL

Gólya-Bátor-Tábor a Pedagó-
giai Szakszolgálat szervezésében

AKTUÁLIS
6. OLDAL

IN MEMORIAM
DANI MARGIT

Szép volt fiúk!

3. OLDAL

AKTUÁLIS

Pedagógusnap
alkalmából
köszöntötte
Csurgó Város
Önkormányzata
a pedagógusokat

5. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

Noszlopy Gáspár
és Soltra Alajos
utolsó találkozá-
sa

10. OLDAL

ÉLETMÓD

Szúnyogok ellen,
természetesen

11. OLDAL

Nyolcadik helyezés az országos döntőben

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Fokozatosan, de újranyitja a Csurgó Városi Uszoda

AKTUÁLIS
4. OLDAL

Szabadulókonyha a Csuszafesztiválon

Füstös János polgármester úr és Sebestyén Zsolt, Székeskeresztúr testvérváros alpolgármestere

A Helytörténeti Gyűjtemény idén is kiköltözött a Csuszafesztiválra június 3-án. A múzeumi sátorban levő memóriajáték és színezők mellett egy igazi kaland várta a vállalkozó kedűeket. Márton-Szűcs Brigitta és a Sportcsarnok Kft. munkatársainak támogatásával ugyanis az egyik bódé szabadulósobává alakult át.

De mi is az a szabadulószo-

Lelkes memóriajátékosok a múzeumi sátorban

ba?

A játék lényege, hogy a játékosoknak megadott határidőn belül ki kell jutni egy szobából – innen az elnevezés is – a különféle logikai feladványok és rejtvények megoldása révén. Megjelenése óta egyre népszerűbb, mára a legtöbb nagyvárosban találunk helyszíneket, csak válogatnunk kell, milyen téma áll hozzánk közelebb. A

Szabadulókonyha a tűzijáték alatt

téma pedig változatos – Harry Pottertól egészen a hátborzongató horrorig bármivel találkozhatunk.

Csurgón a Csuszafesztiválon azonban mi lehetett volna a legaktuálisabb, ha nem egy konyha?

A nagymama konyhájának meséje köré épített helyszín híven idézte az emlékeinkben élő nagyszülőknél eltöltött

időket, épp csak a sütemény hiányzott az asztalról. A kis „konyha” mérete miatt maximum három fő tudott egyszerre játszani, kisgyerekes csapatok esetében ez négy főre növekedett. A megadott időkeret mindössze félóra volt, de a több, mint tíz csapat mindegyike még ez előtt kijutott. A „szabadulókonyha” a tűzijáték alatt is üzemelt: a legutolsó játékosok éjszaka fél tizenegykor találták meg a kulcsot – ez jól mutatja az iránta való érdeklődést.

Ne csüggedjen senki, aki végül nem tudott játszani, hiszen a nyári forróság előtt majd a múzeum pincéjében berendezett szabadulósobába lehet elbújni. Természetesen kérdés, hogy időben ki is jut-e mindenki...?

Köszönjük még egyszer mindenkinek a segítséget, a játékosoknak a lelkesedést, Petlánovics Cintiának pedig a múzeumi sátor koordinálását!

PETLÁNOVICS ESZTER

Nyolcadik helyezés az országos döntőben

A III. korcsoportos kézilabdások, röplabdások és kosarasok országos döntőjét rendezték június 9-11-ig Békéscsabán és Gyulán, ahol összesen több mint hatszáz fiatal sportoló vett részt a rangos versenyen. A három labdajáték kiemelten

népszerű ebben a korosztályban is, a körzeti versenyeken összesen majdnem 9000 diák vett részt az ország minden részéből. Az országos döntőbe mindhárom sportágban 8 fiú- és 8 lánycsapat kvalifikált.

Az Eötvös József Sportis-

kolai Általános Iskola kézilabdázói területi döntő nélkül, kiemelve jutottak be a megmérettetésre. A megnyitón számos helyi közéleti szereplő vett részt: Herczeg Tamás országgyűlési képviselő, Szege-di Balázs, a Békés Vármegyei Közgyűlés alelnöke és Varga Tamás, Békéscsaba Megyei Jogú Város alpolgármestere. Az MDSZ-t Balogh Gábor, a Magyar Diáksport Szövetség elnöke képviselte. A mérkőzések nagy létszámú közönség előtt zajlottak, 300-500 fő biztatta a csapatokat az egyes helyszíneken.

A csurgói fiúk Mezőszilas, Tabánya és Kecel együttesével kerültek egy csoportba, ahol a negyedik helyezést érték el. A

keresztmérkőzést Nádudvarral játszották, majd a 7. helyért Békéscsabával küzdöttek meg. Bár az összes mérkőzésen alul maradtak, edzőik - Szabóné Kepler Gabriella és Balogh Zoltán - bizakodóak, hiszen a csapat tagjai a korosztályukban a legfiatalabbak voltak.

A 8. helyezést elérő csapat tagjai: Tóth-Kozma Áron, Petrekovics Máté, Misei Mátyás, Zlarorics Kevin, Kepler Máté, Komáromi Kolos, Komáromi Regő, Szabó Bence, Balogh Bontond, Nézics Gergely, Huszics Benedek, Dergecz Donát, Széll Marcell.

Gratulálunk a csapatnak és felkészítőiknek!

BV

Gólya-Bátor-Tábor a Pedagógiai Szakszolgálat szervezésében

A Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézménye idén is megszervezte a már hagyományosnak mondható Gólya-Bátor-Táborát. A táborba az intézmény

látókörébe került leendő nagycsoportos óvodásokat várták azzal a céllal, hogy a jövőben már ismerősként, bizalommal telve érkezzenek a különböző fejlesztő foglalkozásokra.

A tábor előkészületeit már hónapokkal ezelőtt elkezdték a szakszolgálat munkatársai. A 19 óvodás csoportos foglalkozás keretein belül ismerkedhetett meg a szakszolgálaton belül biztosított fejlesztési területekkel. A programban kreatív kézműveskedés, logopédia, fejlesztő pedagógia és gyógytestnevelés kapott helyet.

A tábor két napja alatt elkészített vidám figurákat természetesen magukkal is vihették a táborozók.

A statisztikai adatok szerint egyre több azoknak a gyerekeknek az aránya, akik speciális nevelést, oktatást igényelnek.

A pedagógiai szakszolgálat vezetője bízik abban, hogy a tábor és a hasonló kezdeményezések megkönnyítik a gyerekek számára a fejlesztő foglalkozásokon való részvételt és az új környezethez, szakemberekhez való alkalmazkodást, így esetleges lemaradásukat hamarabb be tudják hozni.

BV

Szép volt Fiúk!

Góól! Góól! – kiáltásoktól volt hangos a Csurgói Torna Klub futball pályája június 18-án. Tizenéves, sportmezes fiúk rugták a labdát, miközben a klub szezonzáró, díjátadó ünnepségére folyamatosan érkeztek a szülők és a meghívott vendégek is.

A CSTK fiatalokat nevelő, utánpótlás csapatainak az elmúlt 2022/2023-as évadban kimagasló eredményei születtek – nyilatkozta Tamás István.

A CSTK elnöke kiemelte, hogy az U16-os korosztályos (16 év alatti) csapat, Bódis Gábor edző vezetésével Somogy Vármegye Déli csoportjának aranyérme lett, míg az U14-esek Bolla Szilárd edző vezetésével ezüstérmes helyezéssel zárták a szezon.

A téli Futsal terembajnokságon a CSTK fiataljainak további szép helyezései születtek. Az U14-es korosztályban Bolla Szilárd edző vezetésével ara-

nyérem, az U16-os korosztályban Bódis Gábor edző irányításával ezüstérmes, míg az U11-es fiatalok csapatában Vörös Kristóf edző vezetésével bronzérmes helyezéseket értek el a csapatok.

A rendezvényt jelenlétével megtisztelte, valamint a kupa és éremátadásokban méltató szavak kíséretében közreműködött Szászfalvi László országgyűlési képviselő, Nemes Nándor, a Somogy Vármegyei

Labdarúgó Szövetség igazgatója és Füstös János Csurgó Város polgármestere is.

Az esemény zárásaként barátságos foci meccseket játszottak a fiatalok, majd a klub vezetősége minden fiatal sportolót, szülőt, támogatót és megjelent vendéget is egy szabadtéri, finom piknik ebédre látott vendégül.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Fokozatosan, de újranyit a Csurgó Városi Uszoda

Június 16-án bár nem teljes szolgáltatási körrel, de ismét várja a fürödni, kikapcsolódni vágyókat a Csurgó Városi Uszoda. Mindezt június 14-én sajtótájékoztató keretében jelentette be Sándor Zsolt az üzemeltető Aquaplus Kft. képviselőjében, valamint Füstös János Csurgó Város polgármestere.

Sándor Zsolt elmondta: Reméljük, hogy egy olyan időszaknak vetünk most véget, amely nem volt örömteljes sem a csurgói uszoda üzemeltetőjének, sem az önkormányzatnak, mint tulajdonosnak és a csurgói lakosságnak sem. Sajnálatos módon az elmúlt időszakban a mindenki által ismert energiaválság, és egyéb külső körülmények nem tették lehetővé az uszodának a nyitva tartását, illetve egy darabig csak korlátozottan volt lehetőség a szolgáltatásokhoz hozzáférni. Az önkormányzattal történt hosszas egyeztetések után az idei évi nyári szezonra az uszoda bár egyelőre nem teljes szolgáltatási körrel, de újra kinyitja a kapuit. Az elérhető szolgáltatások, medencék a nyári szezonhoz kapcsolódóan aktuális kültéri medencékkel, és azok szolgáltatásaival nyitnak és indulnak. Így tehát egyelőre a termálmedencék, a

gyógyvizes medencék lesznek elérhetőek. A nyitva tartási idő várhatóan péntek, szombat, vasárnapra 14.00-19.00 óráig korlátozódik. Ekkor várjuk nagy szeretettel a vendégeinket a teljes nyári szezonban. Az első nyitásnap június 16-a péntek, és várhatóan augusztus 31-ig leszünk ilyen üzemrendben nyitva. Polgármester úrral tör-

tént egyeztetések során az is felmerült, hogy a belső medencék közül úszási lehetőséget hogyan fogunk tudni biztosítani. Abban az esetben, hogy ha az üzem során megfelelő igénybevételt tapasztalunk, a szezon közben lesz arra lehetőség, hogy a nyújtott szolgáltatásokat, a medencefelületeknek a mennyiségi és időbeli elérését bővíteni tudjuk. Erről

folyamatosan tájékoztatást fogunk adni. Lesz lehetőség szauna szolgáltatásokra, szauna igénybevételre is. Ehhez a recepción tudnak érdeklődni azok, akik szeretnék a szaunában kikapcsolódni, pihenni, feltöltődni. Nagyon fontosnak tartom elmondani, hogy tudva és ismerve, azt, hogy a környéken több kültéri, természetes vízfelület is elérhető, ezt a palettát szeretnénk egy olyan lehetőséggel színesíteni, és egyben biztosítani is egy biztonságos és mindenki számára kontrolláltan elérhető pihenési lehetőséget, ahol a sok esetben illegális, vagy félegális kültéri pihenő-fürdőhelyekhez képest folyamatosan a nyitva tartás időszakában hatóságilag ellenőrzött, megfelelő vízminőséggel, megfelelő medencefelülettel és megfelelő szociális szolgáltatásokkal találkozhatnak a hozzánk érkezők. Ez a fiataloknak, időseknek, akik sze-

retnek a szabadidejüket ennek megfelelően megfelelő biztonságban eltölteni, fog egy további elérési lehetőséget, egy pihenési-szórakozási lehetőséget biztosítani.

Füstös János polgármester a tájékoztatójában elmondta: Az a terv, hogy az uszoda újranyitása egy első lépés legyen, és valóban, hogyha a számok ezt indokolják, és mutatják, akkor

a működtető nyitott arra, hogy a további szolgáltatásokat is elindítsa, illetve bővítse. A számok sajnos makacs tények. Most már hat évre visszamenően rendelkezünk statisztikákkal. Én egy kéréssel szeretnék fordulni a csurgóiakhoz, illetve mindenkire, aki egy kicsit is fontosnak gondolja a csurgói uszodát. Arra kérek mindenkit, hogy ne csak szavakkal, hanem tettekkel is bizonyítsák, hogy ez az uszoda, ez a fürdő fontos, és népszerűsítsék, illetve segítsék a mi munkánkat is abban, hogy minél többen jöjjenek és látogassák családok, baráti társaságok, csurgóiak és környékbeliek a környező városokból, vagy akár Horvátországból is. Az önkormányzat és az Aquaplus Kft. elkezdett egy közös marketing tevékenységet is azzal a céllal, hogy minél inkább népszerűsítsük ezt a szolgáltatást. Arra kérek és buzdítok mindenkit, hogy akár magánszemélyként, akár civil szervezetként, vagy intézményként is ebben az időszakban tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy ezek a látogatottsági számok, ezek az adatok azt támasszák alá, hogy ennek az uszodának a további szolgáltatásainak a bővítésére van igény, van szükséglet és kereslet. A működtető nyitott arra, hogy ezek a szolgáltatások is megnyitásra kerüljenek. Illetve szeretném tájékoztatni önöket arról is, hogy a Csurgó Kártyával rendelkezők továbbra is kedvezményesen vehetik igénybe a Csurgó Városi Uszoda szolgáltatásait. Bízom abban, hogy rövidesen még több szolgáltatás újranyitásával, illetve további szolgáltatásokkal tud majd bővülni a városi uszoda - zárta tájékoztatóját Csurgó polgármestere.

Pedagógusnap alkalmából köszöntötte Csurgó Város Önkormányzata a pedagógusokat

Pedagógusnap alkalmából köszöntötte Csurgó Város Önkormányzata a pedagógusokat. A Történelmi Parkban június 6-án megrendezett eseményen elsőként Violáné Bakonyi Ibolya részletet olvasott fel Csokonai Búcsúbeszéde csurgói tanítványaitól beszédéből. Ezt követően egy perces néma felállással emlékeztek meg a tavaly óta elhunyt pedagógusokról. A megjelenteket Füstös János Csurgó Város polgármestere köszöntötte. Az eseményen díjat kaptak: Jubiláló pedagógusok: Molnár Zoltánné Tamás Mária - rubin diplomás -

70 éve végzett, Szöllösi Pálné Gölöncsér Ilona - gyémánt diplomás - 60 éve végzett, Dr. Horváth József - gyémánt diplomás - 60 éve végzett, Tóth Árpádné Harmadás Jolán - arany diplomás - 50 éve végzett Tankezületi oklevéllel jutalmazott pedagógusok: Bodor Éva tanár, Dergecz Dezső tanár úr, Horváth Sándor pedagógus szolgálati emlékérem. Ünnepi műsorként irodalmi zenés összeállítást hallgathattak meg a jelenlévők Verseitek dallama címmel. A rendezvény közös vacsorával zárult.

CSURGO.HU

Trianon - városi megemlékezés 2023.

Bíró Norbert a Somogy Vármegyei Közgyűlés elnöke

A Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából rendezett megemlékezést Csurgó Város Önkormányzata a trianoni békediktátum 103. évfordulójára 2023. június 4-én 17 órai kezdettel a Trianoni emlékműnél. Az esemény zászlófelvonással vette kezdetét, melyet követően megemlékező beszédet mondott Bíró Norbert a Somogy Vármegyei Közgyűlés elnöke. Beszédében kiemelte: " Talán soha nem volt ennyire aktuális ez a felszólítás, mint napjainkban, amikor a szomszédunkban háború dúl. Ma elsősorban kárpátaljai testvéreinkért, de valamennyi határainkon túlra kényszerített honfitársunkért szólnak a harangok. Azt üzenik, hogy a brutális békediktátum ellenére élni akarunk, hogy

magyarként akarunk élni, és dolgozni fogunk, hogy megtegyük nemzeti összetartozásunk minden feltételét, hiszen valóban összetartozunk, egy vérből valók vagyunk és békét akarunk."

A rendezvényen "A Költő Visszatér...." címmel ünnepi műsort adott a Zene a Fiatalokért Egyesület képviselőjében Kiss Alexandra és Zádori Szilárd énekesek, és az egyesület táncosai. Az eseményen közreműködtek: Tratnyek Sára és Tóth Eszter a Csokonai V.M. Református Gimnázium tanulói, valamint az Overtones Zenei Egyesület. A megemlékezés koszorúzással zárult.

CSURGO.HU

A magyar hősökre emlékezett Csurgó 2023. május 26-án

Vargáné Hegedűs Magdolna önkormányzati képviselő

A magyar hősökre emlékezett Csurgó 2023. május 26-án. A Világháborús emlékműnél Vargáné Hegedűs Magdolna önkormányzati képviselő, beszédében a háborúban elesett hőseinket méltatta.

Kiemelte: "Hősök nélkül nincs nemzet. Történelmünk minden korszakát hőseink áldozatkészsége, vitézsége ragyogja be. Hősi halottainkra való emlékezés azonban nem gyásznap, hanem büszke, öntudatos kegyelet azok iránt, akik nemzetünk megváltásával biztosították maguknak az örök életet. Ezért aztán a hősi áldozatok emléke nem sújthat le és nem félemlíthet meg bennünket! Ellenkezőleg! Gondoljunk

arra, hogy ha ilyen bátor, hős, az utolsóig kitartó emberek áldozták életüket a haza és egész Európa szabadságáért, akkor a jelenkor emberének is igyekezni kell megvédeni az egész nemzet közös értékeit, érdemesnek és méltónak kell lennünk hozzájuk! Így gondoljunk most azokra, akik sorsuk, életútjuk utolsó állomásaként elmerültek a halál szolgálatában, hogy egy nemzet lelkében feltámadjanak."

Az eseményen közreműködött Kazinczy Enikő, Csurgó Város Önkormányzatának bizottsági tagja, valamint az Őszirózsa Nyugdíjas Klub. A megemlékezés koszorúzással zárult.

CSURGO.HU

IN MEMORIAM DANI MARGIT KOLLÉGANŐM EMLÉKÉRE

2023. március 10. Péntek. Nem tartózkodtam otthon. Délután telefonhívást kaptam: menjek el Margithoz, mert mentőt kellett hívni hozzá. Még időben érkeztem. Vitakoztunk, mint oly' sokszor (akkor arra még nem gondoltam, hogy utoljára), ugyanis Margit nem akart kórházba kerülni. De nem volt választása, állapota azonnali orvosi ellátást igényelt.

2023. március 11. Szombat. Kora reggel vonatra szálltam, egy anyanyelvi szakkörös tanítvánnyal utaztam Budapestre a „Beszélni nehéz!” szakkörök országos találkozási napjára egybekötött versenyre. A megnyitón egy mozgékony összállítást láttunk a Práter anyanyelvi nap történetéről. A riport 11 évvel ezelőtt a Nyelvőrökben, a Duna Televízió híres nyelvűvel műsorában hangzott el. „A versenyt huszonöt évvel ezelőtt indította el Kovács Zsuzsanna, az egykori Práter Általános Iskola magyartanára. Akkor már évek óta rendszeres és igen népszerű eseménynek számított a Péchy Blanka-émléknapi, ahol az ország középiskoláinak helyesírás- és íráskészítési versenyében, versmondásban és széppolvasásban mérhetették meg magukat. A csurgói általános iskolások a „Beszélni nehéz!” adáshoz írt levélben egyszer azt panaszták, hogy szívesen részt vennének ezen a versenyen, de kicsik lévén „nem érik még fel” annak kilincset. Kovács Zsu-

zsanna tanárnő úgy gondolta, hogy majd „kilincset ad” a kisdíjakok kezébe. 1998-ban meg is rendezte az általános iskolások számára az első anyanyelvi napot. A Práter utcai iskolát időközben sajnos bezárták, de a versenyt azóta is minden évben megrendezik a Baár-Madas Református Gimnáziumban”. (részlet Reiser György Lukács tudósításából)

Az említett levél a csurgói II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulóitól érkezett. Szakkörvezetőjük Dani Margit tanárnő volt. Így, az ő javaslatuknak köszönhető, hogy a kisdíjakok is megmérettethetik tudásukat ezekben a versenyszámokban mind a mai napig.

A rákócziak részt is vettek az évenként megrendezett versenyeken, ahol szép eredményeket értek el tanárnőjük vezetésével. 2008-ban, az ő nyugdíjba vonulásával én vettem át tőle a diákok versenyekre való felkészítését és az azokon történő részvételt.

Mint írtam, most is versenyen voltunk, ezzel folytatva a Dani Margit tanárnő által megkezdett hagyományt, és versmondásban sikerült is tanítvánnyomnak az első helyezést elérnie. Örömről határtalan volt! E nap folyamán sokat gondoltam kedves kolléganőmre, akin – erről csak másnap értesültem – aznap életmentő műtétet hajtottak végre a nagyatádi kórház sebészeti osztályán.

Gondolataimba merülve - mély együttérzéssel gondolva Margitra – idéztem fel tanári pályája legfontosabb állomásait.

Dani Margit a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában 1984-től 2008-ig tanított magyar nyelvet és irodalmat. A gazdag szakmai életútja során számtalan tantárgyi versenyre készítette fel diákjait s vett részt velük nem csak a helyi, hanem megyei és országos szintű versenyeken is, így képviselve iskolánkat. A tanításon kívül – többek között a gyakorlatukat végző tanító- illetve tanárjelölteket állhatatosan segítette és irányította, mind szakmailag, mind módszertanilag. Emellett az iskolavezetés őt bízta meg a humán munkaközösség vezetésével.

Margittal az évek során a szoros munkakapcsolat és a barátság jellemezte szakmai és emberi viszonyainkat. Ám sokszor bonyolódottunk heves, de mindig egymást is

kölcsönösen építő szakmai és módszertani vitákba. Úgy, hogy soha nem haragudtunk meg egymásra. Sőt: a tanítás során mindketten azt vallottuk, nem az a lényeg, hogy melyikünk tanítványa ér el jobb eredményeket, hanem az, hogy a nyertesek között ott van egy-egy diákunk a Rákóczi iskolából, Csurgóról. A közös munkánk során pedig sok esetben együtt is készítettük fel a tanulókat a versenyekre, s ez a munkakapcsolat mentes volt mindenfajta szakmai féltékenységtől.

Margit mindig lelkiismeretesen készült fel a tanítási óráira, megalapozott szakmai tudással rendelkezett. Ámbár, az óhatatlanul előforduló problémákat szinte csak elméletben volt képes megoldani, azok gyakorlati megvalósításai mintha neki nehézségekbe is ütköztek volna. Azonban mindezt áthidalta a személyiségéből fakadó könnyed derűvel, a jólelkűségével, a visszafogott, ám határozott és – sokszor úgy tűnt, hogy a megingathatatlan - egyéni véleményével.

Margit az iskolai ünnepeségekre való felkészülések során tele volt tervekkel: egymaga is szerkesztett és rendezett műsorokat, s az évenkénti, névadó iskolai ünnepségünkre, a Rákóczi-napra jeleneteket is írt a Fejedelem életének egy-egy meghatározó szakaszáról, amit a diákok előadtak.

Dani Margit tanárnő alapította meg az első „Beszélni nehéz!” anyanyelvi szakkört a Rákóczi-ban, ami a vezetése alatt közel harminc évig működött. Kezdetben a Kosuth Rádióban, majd később a Magyar Katolikus Rádióban kéthetente hangzottak el a példamondatok, amelyek kiejtés (hangsúly) jelölését a szakkörös diákok végezték el. Szorgalmas és eredményes munkájuk jutalmaként a tanítványai nyaranta a balatonboglári anyanyelvi táborba is eljuthattak. Az általa vezetett szakkörök többször is Kazinczy-jutalomban részesültek.

Dani Margit tagja volt az Anyanyelvápolók Szövetségének. 1999-ben anyanyelvápoló tevékenysége elismeréseként Péchy Blanka-díjat kapott (a díjátadáson a Csurgói Televízió is jelen volt és tudósított az ünnepségről).

Nyugdíjba vonulását követően sem szakadt meg a kapcsolata a Szövetséggel, hiszen aktív résztvevője és közreműködője

A Csokonai Irodalmi Kör aktív tagjaként, a bal szélén az első Dani Margit

maradt az anyanyelvápolók munkájának: Csurgón a felnőttek körében csoportokat szervezett, akikkel a kiejtésjelölést oldották meg és küldték be a rádió szerkesztőségébe. Több alkalommal is Kazinczy-jutalomban részesültek a helyes feladatmegoldásokért.

Néhány éve megszervezte a városban a Csokonai Irodalmi Kört. Műsoraikat ő állította össze, egyúttal észrevételeket, javaslatokat is adott a kör szavalóinak a versmondáshoz.

Margitot egyéni élete és szakmai pályája során a segítőkészség és az önzetlenség jellemezte. Olyan ember volt, aki őszintén tudott örülni mások sikereinek. Sokan szerették őt szerénységéért és egyszerűségéért. Tudását nagyra értékelték a közvetlen környezetében.

Csendes és visszahúzódo volt, az elért szakmai eredményeivel nem hivatkozott. Olyannyira nem, hogy sokszor csak rábeszélésre publikáltatta a helyi sajtóorgánumban egy-egy szakmai elismerését, amelyet mindig közösségben valósított meg, megismertette és megszerettette másokkal is az anyanyelvápolás nemes hagyományait. Tudásra, tanulásra és a közösségi munkára ösztönzött diákokat és felnőtteket egyaránt.

Margittal értékes, művelt ember lévén tartalmaz beszélgetéseket lehetett folytatni. Szabadidejében sokat olvasott, szeretett a kertjében dolgozni, háziállatokat tartani. Néhány éve könyvet írt szeretett szülőfalujáról, Bolhásról. A családfakutatóba is belekezdett, amit azonban már nem fejezhetett be.

Még a 2000-es évek elején költözött

Csurgóra – az azóta szintén elhunyt - édesanyjával együtt. Saját családja nem lévén, bátyja gyermekeit – Viktóriát és Boldizsárt - és unokaöccse két gyermekét a sajátjaként szerette. Ők gondoskodtak róla, immár ezen év tavaszán is, kórházba kerülése idején.

Margit a kórházi kezelése alatt nehezen viselte a kiszolgáltatottságot. Időközben, első műtete után javulás mutatkozott állapotában. Lelkileg is kezdte összeszedni magát. Tervezgetett...

De egy hónap elteltével egészségi állapotában újra súlyos probléma merült fel, amely ismét azonnali és drasztikus orvosi beavatkozást igényelt.

2023. május 12. Péntek. Nem tartózkodtam otthon. Pontosan azon a helyszínen voltam, mint két hónappal ezelőtt. És ismét telefonhívást kaptam: Margit végleg feladta a küzdelmet, előző nap este, május 11-én elhunyt. Napra pontosan két hónap telt el az első műtete után. A 72. életévét június 6-án töltötte volna be.

A mai napig felfoghatatlan számomra, hogy Margitnak többé nem vihetem a kinyomtatott példamondatokat hangsúlyjelölésre, amelyeket mindig töretlen lelkesedéssel oldott meg az általa vezetett felnőtt szakköröseivel. S immár nekem sincs kivel megbeszélmem a nehezebb feladványokat. A telefonbeszélgetéseink, a közös utazásaink nyaranta a szakkörvezetők táborába, egy-egy rendezvényen történő vagy a vasárnapi református istentiszteleteken való találkozásaink mára emlékké váltak.

Fájdalommal tölt el a Reá való visszaemlékezés. Margit biztatására léptem be magam is az Anyanyelvápolók Szövetségébe, s Tőle vettem át, mint kolléganőmtől

a stafétabotot az általános iskolai anyanyelvi szakköri tevékenység terén, miután ő nyugállományba vonult. Együtt örült velem, amikor az a szakmai megtiszteltetés ért, hogy – akár csak Dani Margit tanárnő – átvehettem az Anyanyelvápolók Szövetségétől a Péchy Blanka-díjat, 2021-ben. Az Ő lelkes bátorítására írtam meg tavaly nyáron díjnyertes pályamunkámat a csurgónagymartoni népviseletről.

Szakmailag és emberileg is sokat köszönhetek neki, s hálával tölt el, hogy évtizedekig a kollégája lehettem.

S de jó lenne még viharos vitákat is folytatni vele...!

2023. május 17-én visszatért oda, ahonnan elindult életútja, benne a sikerekben gazdag pedagógus pályája. Szeretett szülőfaluja, Bolhás lett a végső nyughelye. Családja, rokonai, ismerősei, volt kollégái, egykori tanítványai gyűltünk össze, hogy búcsút véve Tőle, elkísérjük utolsó útjára.

Dani Margit tanárnőnek a szakmai és a gyülekezeti közösségben eltöltött aktív, értékteremtő és kimagasló eredményekkel teli munkásságát, a mindig tervekkel teli életútját, a szűk környezetében való személyének és tudásának szóló megbecsülést kiválóan példázta a református gyászistentisztelet vigasztaló Igéje, Pál apostolnak Timóteushoz írt második levele, 7. verse, eképpen:

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” (2Tim 4,7)

Kósáné Kisgéczi Gabriella

Csurgói Városi Szociális Intézmény Gondozottjaiért Alapítvány

Az alapítvány 2013 óta a Csurgói Városi Szociális Intézmény által gondozottak életének és helyzetének könnyítésével, mentális és fizikai állapotuk fejlesztésével, a gondozási körülmények javításával, továbbá a város időskorú lakosságának támogatásával, részükre szabadidős és kulturális programok szervezésével foglalkozik.

Alapító: Vargáné Vörös Edit

Elnök: Zabundia Szilvia

Titkár: Sághyné Kardos Mária

Székhely: 8840 Csurgó, Basakuti u. 3.

Célunk: a Csurgói Városi Szociális Intézmény működési színvonalának javítása, a tevékeny idős kor elősegítése, az idős emberek életminőségének javítása, egészségük fejlesztése, aktivitásuk megtartása. Arra törekszünk, hogy minél több izolált helyzetben lévő, magányos idős embert tudjunk bevonni a közösség életébe, ösztönözni őket egymás segítségére, a kapcsolattartásra. Programjainkkal alkalom adódjon egymás jobb megismerésére, az össze-

tartozás erősítésére, közösségi élmények megélésére.

Az alapítvány eddig elnyert pályázatai:

- NEA: 2015-ben „A Csurgói Városi Szociális Intézmény Gondozottjaiért Alapítvány Programsorozata”: 3 napos idősök napi rendezvényt szerveztünk (985 000 Ft).

- NEA: 2016-ban „Az idősök esélyegyenlőségének javítása a számítástechnika eszközeinek segítségével”: az alsóki klubban számítástechnikai tanfolyamot tartottunk informatikus bevonásával (250 000 Ft).

- NEA: 2017-ben „Önkéntes munka a Csurgón élő idősök ellátásában”: önkéntes munka propagálása (100 000 Ft).

- NEA: 2019.-ben „Mentálhigiénés foglalkozások a Csurgói Városi Szoc. Int. Gondozottjaiért Alapítvány szervezésében”: mentálhigiénés csoportfoglalkozások az idősök klubjaiban klinikai szakpszichológus bevonásával (700 000 Ft).

- NEA: Adományok után járó normatív ki-

egésztésen alapuló támogatás civil szervezetek részére 2021. (29 500 Ft).

- NEA: „Időskorúak életminőségének fejlesztése fiatalok és megváltozott munkaképességű személyek bevonásával” - (750 000 Ft) - 2021 : online csoportfoglalkozások szervezése fiatalok bevonásával főként a világjárvány alatt, amikor a személyes kapcsolattartásra kevés a lehetőség.

- Magyar Falu Program 2021. „Eszközbeszerzések a Csurgói Városi Szociális Intézmény Gondozottjaiért Alapítványban”: számítástechnikai eszközök beszerzése (1 000 000 Ft).

- NEA: 2022.: „Aktív idősödés elősegítése nyugdíjas emberek illetve megváltozott munkaképességű személyek képzésével és karitatív tevékenységbe vonásával” Projektünkben az érdeklődő nyugdíjas és megváltozott munkaképességű személyeknek nyújtottunk székhelyünkön egy éven át heti két alkalommal ingyenes

oktatást egészségügyi és szociális ismeretekből. A képzés után a karitatív tevékenységre nyitott résztvevőket a rászoruló idős emberek ellátásába vontuk. Ezáltal elősegítettük, hogy a képzésben résztvevők megváltozott élethelyzetükben még inkább értékes tagjai lehessenek közösségünknek. A karitatív munkájuk által növelhető lett az idős emberek társadalmi megbecsülése, a szolidaritás, aktivitás, a helyi közösségek együttműködésének erősítése. (2 375 000 Ft).

- NEA: 2023. Egészségügyi-,szociális kutatások, szűrővizsgálatok, komplex egyéni tanácsadások, egészségfejlesztő előadások az idős emberek esélyegyenlőségének javításáért Jelenleg megvalósítás alatt álló projektünkben kérdőíves módszerekkel, egészségügyi szűrővizsgálatokkal szeretnénk felmérni az idős személyek és a szociális szakemberek állapotát, véleményét, igényeit, elégedettségét a Csurgói Városi Szociális Intézményben. Az eredmények kiértékelése után célunk a felmérésben részt vevők egészségét fejleszteni egyéni tanácsadással, egészségfejlesztő előadásokkal és tájékoztatások nyújtásával a szükséges és lehetséges ellátásokról, elérhető szakemberekről, segítő csoportokról. (2 660 000 Ft).

Eddig közel 10 000 000 Ft értékben támogatta a NEA és a Magyar Falu program az alapítványt. A beszerzett tárgyi eszközök: nyomtatók, laptopok, irodaszerek, dekorációk, poharak, tányérok, evőeszközök, terítők, függönyök, sötétítők. 19 főt tudtunk megbízási munkaviszonyban foglalkoztatni

ni a projektekből egy-egy feladat ellátására. 4 kiadványt adott ki az alapítvány.

- Csurgó Város Önkormányzata pályázata keretében tartottunk többször családi napot, gyümölcsnapot a Zis-tón, valamint az Önkormányzat autóbuzos kirándulást finanszírozott Órtilosba, Ágneslakra, Kaszóba.

Foglalkoztatás:

- A Csurgói Járási Kormányhivatal és Csurgó Város Önkormányzata támogatásával 2019-ben az alapítványunk egy éven keresztül 5 fő közfoglalkoztatott segítőt tudott foglalkoztatni Munka Törvénykönyvesként, akik az idős emberek segítéséért dolgoztak.

2022-ben „Zenés teadélután” program-sorozataink 3 hónapon keresztül tartottak élő zenével, megvendégléssel.

- Adományok közvetítése: bútor, ruha, háztartási cikk egész évben folyamatos.

Jótekingysági rendezvények bevétele:

- Alsoki klubban bútorok vásárlása (pl. asztalok, székek) háztartási eszközök pl. kávéfőző, rendezvények támogatása pl. bográcsolás,
- autóbuzos kirándulások pl. Somogy-szobra a Mocz tanyára,

- kreatív foglalkozások alapanyagát vásároljuk,

- családi napok szervezése,

- fellépők hívása az Idősek napjára, Mindenki karácsonya ünnepségre

- Bölcsődébe vásároltunk játékokat, babakonyhát

- Letenyei és a Lenti Kolping Idősek Otthonát is többször vendégül láttuk generációs kreatív foglalkozásra, irodalmi napra és a Zis-tón bográcsolásra

- 2018-ban több alkalommal szupervíziót tudtunk szervezni a dolgozóknak klinikai szakpszichológus bevonásával

- Nagyatádi Idősek Otthonát Ágneslakra hívtuk bográcsolásra, 2019-ben, kb 100 fő vett részt a rendezvényen

- dolgozóknak év végi rendezvényeket szervezünk

- Karácsonyra a gondozónőknek, szociális étkeztetésben a gépkocsi vezetőknél téli kabátokat, esőkabátokat vásároltunk. A bölcsődei dolgozóknak gyógypapucsokat, vásárlási utalványt tudtunk adni vagy himzett táskát, édességet

- könyvelőt alkalmazunk.

Kreatív termékeket elsősorban jótekingysági bálókra adjuk vagy támogatóinknak ajándékként.

Programjainkat hirdetjük szórólapokon, hirdetőtáblákon. A környékbeli önkormányzatokkal, egyházakkal, az oktatási, szociális, egészségügyi intézményekkel, helyi vállalkozókkal hatékony együttműködésre törekszünk. Jó a kapcsolat a Csurgói Egészségfejlesztési Irodával, civil szervezetekkel, szponzorokkal.

CSURGÓ, 2023. 06. 05.
ZABUNDIA SZILVIA
ALAPÍTVÁNYI ELNÖK

Noszlopy Gáspár és Soltra Alajos utolsó találkozása

Soltra Alajos fényképe a Vasárnapi Újság 1899. 46. számában

Noszlopy Gáspárról és Soltra Alajosról utcát nevezett el Csurgón a hálás utókor, mégpedig egészen közel egymáshoz a Kertvárosban. A két egykori csurgói diák rászolgált az elismerésre; Noszlopyt Kossuth Lajos kormánybiztosként nevezte ki 1848-ban a Dráva-vidék védelmére, Soltra református lelkészként és orvosként lett Ráckeve környékének megbecsült embere, szeretett iskolája, a csurgói gimnázium számára tett nagy összegű alapítványa pedig sok szegény sorsú diák tanulását tette lehetővé.

Szomorú utolsó találkozásukra egykori tanítványom, Iliásics Károly a frissen, 1967-ben megjelent Kanyar József: Harminc nemzedék vallomása Somogyról c. könyvében talált rá, és hívta fel a figyelmemet a 170 évvel ezelőtti megrendítő eseményre.

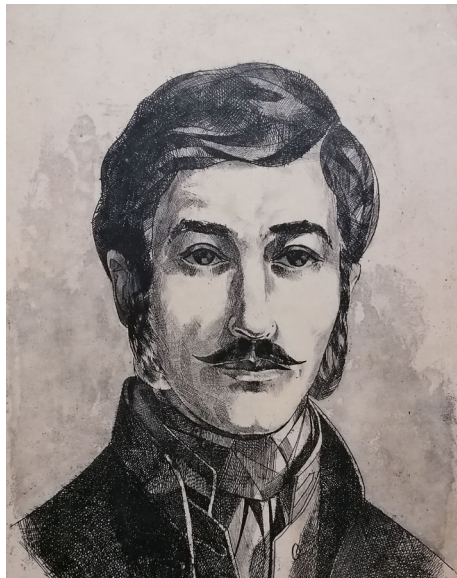
Noszlopy Gáspárt, Kossuth somogyi kormánybiztosát, a csurgói gimnázium egykori tanulóját hosszú bujdosása után 1850. április 1-jén elfogták, és a Pesti Újépületbe szállították. A rabkórházból azonban még sikerült megszöknie. Szabadcsapatot szervezett a Bakonyban Sárközy Soma közreműködésével. Feljelentés alapján egyik pesti útja során 1852. november 16-án elfogták és letartóztatták. A bécsi hadbíróóság 1853. február 25-én mindkettőjüket halálra ítélte, majd március 3-án kivégezték őket. Egykori csurgói iskolatársát, a neves alapítványtevő Soltra Alajost bízták meg, hogy készítse fel a halálra. Ő 33 évvel később levélben írta meg visszaemlékezését:

„Tisztelt Uram! Folyó hó 14-ről kelt bizalmas levelére, közbejött akadályok miatt, csak ma írhatom meg, s küldhetem el válaszomat.

Nem úgy áll a dolog, mintha nekem, ki Sárközy halálra való elkészítésével lettem megbízva, megengedett volna az Újépületben boldogult Noszlopy Gáspár egykori csurgói tanuló társamhoz bejárni, s vele beszélhetni is.

Hanem a tényálladék ez: Én be lettem rendelve csakugyan Noszlopy G. lelki vigasztalása végett a Neugebaudeba, ki az Széchenyi tér fele nyíló kapu melletti első szobában volt erős őrizet alatt letartóztatva, sőt, mint már akkor megtudtuk, halálra is ítélve. A rendelet értelmében csakugyan találkoztam szerencsétlen barátommal.

Ámde – mikor láttam Gazsit, s különösen mikor látnom kellett, hogy e találkozás szeméből könnyeket csalt ki, oly leírhatatlan fájdalom érzete fogott el, hogy majdnem elájultam. Minél fogva – hogy megszabaduljak e kínos helyzettől – arra a gondolatra jöttem, hogy megtagadom tőle, azt a különben is általában elérzékenyültségemnél fogva nem vé-

Csurgói Máté Lajos rézkarca Noszlopy Gáspárról 1899. 46. számában

gezhető szomorú funkciót, t.i. a halálra való készíttést, - mire igen jó ürügyemül szolgált annak bizonyos tudása, hogy ő ágostai vallású protestáns, nem pedig helvét vallású, mint én.

Erőt kellett tehát magamon venni, s tőle azt kérdezni: Micsoda vallású ön? Mire Gazsi azt felelte: protestáns. De hát a két prot. felekezet közül, melyikhez tartozik? Mire Gazsi

azt válaszolván, hogy ágostai vallású, kijelenttem a bevezető tisztnak, hogy nincs kompetenciában (hatáskörömben) őt halálra készíteni, mert ez, az illető lelkész, Székács úrra tartozik.

Így szabadultam meg én azon végtelen lelki kintól, hogy egy szerencsétlen gyermeki barátomat az erőszakos halálra, - akasztófára – kelljen készítenem. Mert elősejtésem volt, hogy – ki még Sárközyvel szemközt is oly végtelen fájdalommal végeztem e szomorú tisztemet – el nem bírhatom azt többé, ugyanakkor még egy Noszlopy Gazsival is szemközt. És ezt annál is inkább tettem, mert több tapasztalataim bizonyították, hogy az egyszerű imádkozás és lelki vigasztaláson kívül – mint az őrtállók által is értett nyelven kellett tenni – semmi féle magánbeszédbe sem volt szabad elegyedni.

Ezért nem is láttam többé én szegény Gazsit, csak akkor, mikor az Újépületből kiindultunk, és az akasztófa alatt.

Elsőnek Sárközy, másodiknak Jubál – Kosuth Lajos gyermekei nevelőjük – harmadiknak Gazsi volt felállítva szemközt mindegyik a részire felállított akasztófaival. Tőlem tehát mintegy négy lépésnyire állott Székács úr mellett.

Először felakasztatván Sárközy, kivel én valék, mint lelkész elfoglalva, a később akasztottakra több figyelmet fordíthattam.

Így hallottam p.o., hogy Jubál, mikor látta a hóhért Sárközyvel foglalkozni, ezt mondta: „Isten tudja! még nem érzek semmi változást magamban.” Azt is láttam, hogy szegény Gazsi, mikor rákerülő volt a sor, boldogult Székács Úrnak négy szemközt úgy mondott valamit, hogy azt csakis Székács úr hallhatta és érthette meg: éppúgy mint ezt velem tette végperceiben szegény Sárközy is. Mit közölt Gazsi Székács Úrral? Nem tudom. Míg azt akkor mindjárt elmondtam, hogy Sárközy nekem egy gyengéd viszonyára vonatkozó óhaját nyilvánította. Mit legott teljesítem is.

Azt azonban világosan megértettem, mert fennszóval mondotta Gazsi, hogy azt óhajta, hogy az osztrák házon teljesüljön be azon átok, mely Dávid egyik zoltárában olvasható. Ennél többet nem tudok. Minél fogva szíves tisztelem nyilvánítása mellett vagyok tisztelője Soltra Alajos. Máj. 25. 86.”

HJ

Szúnyogok ellen, természetesen

Itt a nyár. A szabadidőt, nyaralást, a vidám vízparti hangulatot sokszor árnyékolja be a szúnyoginvázió. Csípésük fájdalmas, sokaknál előfordulhat allergiás reakció is.

Magyarországon mintegy 44 szúnyogfaj előfordulását mutatták ki. A csípőszúnyog amolyan „kételtű”, élete első felét vízben tölti. A nőtényszúnyog rendszerint pocsolózik, viszonylag háborítatlan állóvizek vagy lassan folyó vizek felszínére rakja petéit. A peték száma fajtól függően 50–300 között van, melyek „tutajként” úsznak a víz felszínén. A petékből néhány nap alatt kikelnek a lárvák, melyek a farkuknál lévő légzőcsövön át jutnak oxigénhez, és ezen „csüngnek” a víz felszíne alatt. Fejlődésük során többszöri vedlés után bebábozódnak, majd a víz hőmérsékletétől és fajtól függően 4–7 nap múltán bújnak ki a kifejlett rovarok. A hímek csak néhány napig élnek, majd a párosodás után elpusztulnak. A szúnyog-

csípés során a nőtény szúnyogok szűrő szájszervükkel hatolnak a bőrbe. Ahhoz, hogy gondtalanul tudjon táplálkozni és emésztetni, a szúnyog nyálával véralvadást gátló anyagot juttat a szúrás helyére. Immunrendszerünk felismeri a szervezetünkbe jutott szúnyognyálban lévő idegen fehérjét, és úgynevezett túlérzékenységi reakció jön létre, ami duzzanathoz vezet, a bőrben lévő idegvégződések ingerlése pedig viszketést eredményez. A bőr kipirosodásáért a környező erek tágulata felelős.

De a szúnyogok válogatósak, nem mindenkit egyformán szeretnek.

A kutatások szerint több tényező befolyásolja, kit mennyi-szer csípnek meg a szúnyogok. Ezek a következők: a túlsúly, a fokozott verejtékezés, a fizikai igénybevétel, a 0-s vércsoport, a sötét ruházat, az alkoholfogyasztás, a várandósság.

Mindannyian tapasztaljuk, az ideai szúnyogok már megér-

keztek a lakásainkba, kertünkbe is. Nem szabad azonban azonnal felszerelni az egész házat szúnyogriasztó szerekkel, hiszen ezek a bolti szerek vegyszerek, amik pedig nem csak a szúnyogoknak méreg, hanem számunkra és házi kedvenceink számára is azok lehetnek. Viszont ezek a zümmögő vérszívók képesek elrontani egy kellemes nyári estét is, így mindenképpen kell tennünk valamit ellenük.

Vannak természetes módszerek, amelyeket érdemes kipróbálni. Így az illóolajat tartalmazó növények közül a citromfű, levendula, bársonyvirág, citronella, menta, macskamenta, rozmaryn, bazsalikom, illatozó muskátli, méhbalzsam, bojtocska, zsálya, díszhagyma kiválóan alkalmazható a szúnyogok ellen. Azon kívül, hogy kiváló díszítői kertünknek, akár illóolajukat vízzel összekeverve is használhatjuk, ha egy pumpás flakonba töltjük.

Sokak esküsznek a füstre, de

a B-vitaminra is - szerintük egy szem Polivitaplex tablettának köszönhetően a bőr felszínén képződő illatburok fél napra távol tartja a szúnyogokat. A népi hagyomány szerint elmenekülnek a szúnyogok, ha kis tálkában ecetet vagy gesztenye- és diófalevél-főzetet teszünk a szobába. Ennél is hatékonyabb, ha porrá tört szegfűszeget vagy szegfűszeggel megtűzdel, pálinkával meglocsolts fél citromokat rakunk az éjjeliszekrényre.

De talán a legegyszerűbb és még mutatós megoldás is, ha 5 citrom és limekarikát, 1-2 ág rozmarynt és pár csepp eukaliptuszolajat beleteszünk egy vízzel telt befőttes üvegbe, melynek a tetejére egy úszómécsest rakunk. Bárhová tehetjük, akár a nappaliba, akár hálószobába, de még a kertbe is, hiszen rendkívül kellemes illattal árasztja el a szobákat, és még a szúnyogok ellen is hatásos!

BV

Forrás:

1. Házilag elkészíthető szúnyogriasztó és illatosító <https://www.almaimotthona.hu/hazi-szunyogriasztó-illatosító.html>

2. Amit a szúnyogokról tudni kell http://www.lorinci.hu/portal/pdf/cimlap/Amit_a_szunyogokrol_tudni_kell.pdf

3. Ordódy Eszter: 12 szúnyogriasztó növény <https://agroforum.hu/szakcikkek/hazikert/12-szunyogriasztó-noveny/>

Sok százezer otthon semmisült meg.

ELÉG VOLT A HÁBORÚBÓL!

ITT AZ IDEJE A BÉKÉNEK!

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.